

Česká školní inspekce
Jihomoravský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

**Střední odborné učiliště zemědělské a Učiliště Tišnov,
nám. Míru 22**

Náměstí Míru 22, 666 25 Tišnov

Identifikátor školy: 600 014 011

Termín konání inspekce: 17., 18., 20. a 22. únor 2005

Č. j.:	12-1041/05-11136
Signatura:	o13hy501

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Střední odborné učiliště zemědělské a Učiliště Tišnov je příspěvkovou organizací zřízenou Jihomoravským krajem se sídlem Žerotínovo nám. 3/5, 601 82 Brno. Organizace má v současné době kromě středního odborného učiliště také domov mládeže a školní jídelnu. Škola, domov mládeže a školní jídelna sídlí na adrese Tišnov, náměstí Míru 22. Dílny pro odborný výcvik s výdejnou stravou jsou na odloučeném pracovišti v Tišnově, v areálu Za Červeným mlýnem 146. Pozemek i stavby vedené jako *odloučené pracoviště školy Za Červeným mlýnem 146* jsou jejím majetkem, avšak nebyly dosud zaneseny do rejstříku škol.

Střední odborné učiliště poskytuje střední odborné vzdělání s maturitní zkouškou nebo střední vzdělání s výučním listem. Obory studia v rámci učiliště se již nerealizují.

Cílová kapacita pro střední odborné učiliště stanovená v *Rozhodnutí Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (dále jen MŠMT) o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení* je 420 žáků a nebyla v tomto školním roce překročena. Ke dni 30. září 2004 škola vykazala 217 žáků denního studia a 18 žáků dálkového studia, celkem 235 žáků. V době inspekce se v 8 třídách denního studia a v 1 třídě dálkového studia vzdělávalo celkem 229 žáků. Naplněnost tříd denního studia se pohybuje mezi 23 až 29 žáky, ve třech třídách jsou zařazeni žáci dvou oborů.

V tomto školním roce jsou ve škole integrováni žáci zdravotně postižení a žáci se specifickými vývojovými poruchami učení a vzdělávají se zde tři žáci, cizinci, s povoleným trvalým pobytem na území České republiky.

Z důvodu nemoci několika učitelů se v době inspekce ve škole omezil výběr hospitovaných předmětů.

PŘEDMĚT INSPEKCE

- ❖ Personální podmínky vzdělávání ve středním odborném učilišti ve školním roce 2004/2005.
- ❖ Materiálně-technické podmínky vzdělávání ve středním odborném učilišti ve školním roce 2004/2005.
- ❖ Průběh a výsledky vzdělávání ve středním odborném učilišti ve studijním oboru podnikání v oborech obchodu a služeb, v učebních oborech automechanik, opravář zemědělských strojů a provoz služeb - v předmětech občanská nauka, základy společenských věd, psychologie, matematika, fyzika, informační a komunikační technologie, v odborných předmětech - motorová vozidla, technologie oprav, opravárenství a diagnostika, odborný výcvik, výživa, zahradnictví, technologie přípravy pokrmů, základy zemědělské výroby a stolničení ve školním roce 2004/2005.
- ❖ Vzdělávání cizinců v základních a středních školách v České republice.

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Odborná kvalifikace byla zjišťována a hodnocena u třinácti pedagogických pracovníků vyučujících sledované předměty. Osm z nich splňuje odbornou kvalifikaci pro pedagogickou práci, kterou vykonávají. Požadované předpoklady pro pedagogickou činnost nespĺňují dva učitelé všeobecně vzdělávacích a odborných předmětů a tři učitelé odborného výcviku. Úvazky vyučujících vycházejí většinou z jejich odbornosti, z dosaženého vzdělání a pedagogických zkušeností a byly vzhledem k výchovně vzdělávacímu procesu přidělovány

uvážlivě. Výjimkou jsou společenskovědní předměty, které jsou přidělovány učitelům odborných předmětů jako doplnění jejich úvazku.

Škola si vytvořila systém vzájemně provázaných vnitřních organizačních předpisů. Organizační řád vymezuje úseky, systém řízení a členění organizace, které vychází z potřeb a velikosti školy. Ředitel delegoval kompetence ve značné míře na svého zástupce, který má na starosti řízení úseku teoretické i praktické výuky. Pracovní náplně zaměstnanců stanovují jejich povinnosti a vzájemné vztahy mezi nadřízenými a podřízenými.

Přenos informací uvnitř školy je zajišťován prostřednictvím pravidelných porad úseků, předmětových komisí, osobním jednáním a zveřejňováním zpráv na nástěnkách.

Poradními orgány ředitele jsou pedagogická rada, předmětové komise a pedagogické komise. Pedagogická rada se zabývá otázkami vzdělávání a výchovy a organizačními záležitostmi. Předmětové komise vytvořené podle odborností pomáhají učitelům při plánování výuky a sledují plnění učiva podle učebních osnov. Problematikou metod a forem výuky, zejména novými a moderními metodami, se nezabývají. Při řešení závažnějších problémů výchovy a vzdělávání žáků pomáhá řediteli při rozhodování také pedagogická komise, kterou tvoří příslušný třídní učitel, učitel odborného výcviku a vychovatel.

Ředitel má vytvořený funkční systém vedení zaměstnanců, při kterém klade důraz na demokratický způsob a operativní řešení. Upřednostňuje spolupráci v rámci jednotlivých úseků a v předmětových komisích. Pomoc nekvalifikovaným učitelům zajišťují převážně předmětové komise.

Kontrolní činnost provádí vedení školy podle plánu rozpracovaného do měsíčních úkolů. Záznamy z kontrol a hospitací jsou vedeny písemnou formou. V rámci hospitací se sledují některé oblasti průběhu vzdělávání, ale získaná zjištění a hodnocení nejsou důsledně využívána. V případě zjištěných nedostatků řeší vedení školy problém osobní domluvou a sleduje opatření k nápravě. O výsledcích kontrolní činnosti informuje na jednáních pedagogické rady všechny zaměstnance. Koncepce školy počítá s rozšířením o nové učební obory. Přestože má škola stabilní kolektiv, starších pedagogických zaměstnanců, ředitel v této oblasti plánuje a vede seznam uchazečů o práci. Upřednostňuje kvalifikovanost jednotlivých zájemců. V oblasti dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků se výběr školení a seminářů řídí potřebami školy. Pedagogičtí pracovníci využívají vzájemné výměny informací a zkušeností s některými jinými školami obdobného zaměření a seznamují se s moderním technickým vybavením. V současné době si dva zaměstnanci doplňují odbornou kvalifikaci pedagogickým studiem. Pravidelných vzdělávacích akcí se účastní také školní metodik prevence a výchovný poradce.

Vedení školy má vypracovaná kritéria pro přidělování osobních příplatků a společně s pochvalou a odměnami slouží jako účinné motivační nástroje.

Personální podmínky podporují vzdělávání v rámci realizovaných studijních a učebních oborů a jsou hodnoceny celkově jako dobré.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Škola je umístěna ve starší čtyřpodlažní budově v centru Tišnova, ve které jsou učebny pro teoretickou a praktickou výuku, domov mládeže a školní kuchyně s jídelnou. Část suterénních prostor je využita a vybavena jako posilovna. Vlastní tělocvičnu škola nemá. Třídy pro teoretickou výuku jsou vybaveny převážně starším školním nábytkem v klasickém uspořádání v řadách. Vybavenost učeben teoretického vyučování učebními pomůckami je jen základní, pro řadu předmětů dokonce chybí. Projekční a didaktická technika je s výjimkou dvou dataprojektorů zastaralá a v řadě tříd nejsou vytvořeny ani podmínky pro její využití.

Prostředí většiny tříd je vzhledem k vyučovaným oborům málo motivující. Obrazy s odbornou tematikou jsou spíše součástí výzdoby chodeb a pracoviště praktického vyučování. Školní knihovna slouží škole a současně i domovu mládeže. Počet knih je omezený, doplňování o nové přírůstky není pravidelné. Pro potřeby výuky jsou odebírány odborné časopisy a tisk. Učitelská knihovna je doplňována dle požadavků učitelů v závislosti na jejich odbornost. Žáci si pořizují sami učebnice pro jednotlivé předměty na základě doporučení vyučujících. Pracovní oděv a osobní ochranné pracovní pomůcky jsou žákům přidělovány v souladu s vnitřním předpisem školy.

Velmi dobře jsou vybaveny učebny výpočetní techniky a předmětu odívání, které slouží také odbornému výcviku v oboru provoz služeb. Ostatní prostory pro odborný výcvik ve škole jsou jen na dobré úrovni vzhledem k tomu, že umožňují realizaci jen části učebních činností požadovaných učebními osnovami příslušného učebního oboru. Praktická výuka oborů automechanik a opravář zemědělských strojů je soustředěna na odloučené pracoviště, které tvoří tři přízemní budovy zařízené jako dílny, garážová stání a skladové prostory, volné a odstavné plochy, včetně sociálního zázemí a výdejny stravy. Vybavenost dílenských pracovišť pro účely rukodělného výcviku a dalších odborných (specializovaných) činností v rámci sledovaných oborů je celkově průměrná.

Část dílenských prostor na odloučeném pracovišti se pronajímají jiným subjektům.

Úroveň materiálně-technických podmínek vzdělávání sleduje vedení školy při kontrolní činnosti. Ani předmětové komise nepodávají vedení školy konstruktivní návrhy na zkvalitnění vybavení moderními učebními pomůckami v teoretické výuce.

Materiálně-technické podmínky vzdělávání v rámci sledovaných oborů jsou vzhledem k podpoře rozvoje osobnosti žáků celkově dobré.

PRŮBĚH A VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ

Vyučované obory

Střední odborné učiliště zemědělské poskytuje střední odborné vzdělání ukončené maturitní zkouškou v nástavbovém studijním oboru 64-41-L/521 Podnikání v oborech obchodu a služeb formou dvouletého denního i tříletého dálkového studia. Střední odborné vzdělání ukončené závěrečnou zkouškou poskytuje škola ve třech tříletých učebních oborech 23-68-H/001 Automechanik, 41-55-H/003 Opravář zemědělských strojů a 69-53-H/003 Provoz služeb. Vyučované obory jsou v souladu s údaji uvedenými v posledním *Rozhodnutí MŠMT o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení*. Dvouleté učební obory v rámci učiliště uvedené v posledním *Rozhodnutí MŠMT o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení* se v tomto školním roce již nevyučují.

Ředitel vhodně rozpracoval učební plány realizovaných učebních a studijních oborů, přičemž centrálně vydaný a platný učební plán oborů je dodržen. Rozvrh hodin obsahuje všechny předměty s odpovídajícími minimálními a celkovými týdenními hodinovými dotacemi předmětů v ročnících. Ve sledovaných předmětech byla v době inspekce výuka realizována v souladu s platnými učebními osnovami.

Škola vykazuje integrované žáky, individuální vzdělávací programy pro ně nezpracovala.

Ve vedení dokumentace se vyskytly administrativní nedostatky, přesto průkazně zachycuje průběh a výsledky vzdělávání.

Ředitel a zástupce sledují plnění osnov v jednotlivých předmětech při hospitační činnosti, kontrolují plány učiva a jejich soulad s osnovami a se zápisy v třídních knihách. Kontrolní činnost vedení školy podporuje naplňování učebních dokumentů.

Organizace výchovně-vzdělávacího procesu vůči žákům školy se opírá o rozvrh hodin teoretické a praktické výuky a řády školy. Rozvrh teoretických všeobecně vzdělávacích a odborných předmětů i praktického vyučování, odborného výcviku, respektuje příslušná ustanovení právního předpisu. Pětiminutové přestávky mezi některými hodinami nejsou dostačující pro relaxaci žáků a možnost jejich přípravy na další hodinu, zejména pokud jim zároveň slouží k přesunu mezi učebnami. Praktické vyučování se realizuje v učebnách školy nebo ve školních dílnách na odloučeném pracovišti. U sledovaných skupin odborného výcviku byly počty žáků v učebních skupinách v souladu s právním předpisem. Odborná praxe studijního oboru podnikání v oborech obchodu a služeb je smluvně zajištěná v provozovnách místních firem.

Školní řád a řády odborných učeben jsou jasné, stručné a srozumitelné. Ve školním řádu jsou zastoupena jak práva, tak i povinnosti žáků. Řády odborných učeben a řád pro praktickou výuku jsou příkladně zpracovány a obsahují ustanovení o bezpečnosti žáků.

Poradenské služby žákům školy, případně jejich zákonným zástupcům a rodičům, včetně prevence sociálně patologických jevů zajišťuje jedna učitelka. Koordinuje péči o žáky s výchovnými a sociálními problémy a o žáky s poruchami učení. Péče o žáky se zdravotními problémy a se specifickými vývojovými poruchami učení, které škola vykazuje jako integrované, je podložena zprávami a doporučeními z odborných pracovišť. Mnohé z nich jsou staršího data a nebyly aktualizovány. V době inspekce ve škole nebyl v rámci hospitací ve třídách zjištěn diferencovaný přístup k žákům se speciálními vzdělávacími potřebami. Při řešení problémů žáků poradkyně spolupracuje s třídními učiteli, vedením školy a rodiči a ti se na ni mohou při řešení problémů obracet. Vzhledem k malé motivaci žáků ke studiu a často i jejich sociálně problematickému rodinnému zázemí, je četnost výchovných problémů žáků značná. Vzniklé problémy řeší u vážnějších přestupků žáků kázeňskými opatřeními nebo podmíněným vyloučením ze studia. Tento stav se do značné míry koriguje příznivým klimatem školy, ve které učitelé znají všechny žáky. Škola dává možnost nadaným a zručným žákům uplatnit svoje dovednosti v různých soutěžích a přehlídkách.

Aktivity realizované v oblasti prevence sociálně-patologických jevů zahrnují různorodé aktivity, mezi úspěšné se zařadila diagnostika třídních kolektivů, depistáž o zkušenostech žáků s drogou, zdravotní program pro dívky a aktivity zaměřené ke zdravému stylu života. Školní metodika se účastní vzdělávacích akcí a získané poznatky předává ostatním, spolupracuje s odborníky z různých institucí, potřebné informace zprostředkovává také rodičům. Škola na základě zkušeností zpracovala vlastní organizační směrnici k postupu při zjištění návykové látky. Informace z oblasti prevence sociálně-patologických jevů prolínají výukou společenskovedních předmětů i mimoškolními aktivitami. Systém výchovného poradenství a prevence sociálně-patologických jevů pomáhá postupně zlepšovat výchovně-vzdělávací činnost školy.

Informační systém vůči žákům i rodičům je funkční.

Společenskovední předměty

Cíle vyučovacích hodin občanské nauky, základů společenských věd a psychologie vycházely z učebních osnov. Pro konkrétní sledovanou výuku byly zvoleny jen poznatkové vzdělávací cíle, které byly v hodinách formulované jako téma a učivo. Ve sledované výuce však učivo nebylo vždy prezentováno odborně správně.

Dva ze tří hospitovaných učitelů, kteří vyučují především odborné předměty, nemají pro výuku společenskovedních předmětů na této škole požadovanou odbornou kvalifikaci. To poznamenalo především způsob vedení výuky, při kterém se učitelé omezovali na málo efektivní prezentaci poznatků.

Výuka probíhala v kmenových učebnách vybavených tabulemi, běžným školním nábytkem v klasickém uspořádání v řadách. V některých učebnách byl k dispozici a ojediněle byl také využit videopřehrávač. Jedna hodina proběhla v učebně vybavené osobními počítači a s využitím vyhledaných internetových informací. Učebny neměly podnětné prvky pro výuku sledovaných předmětů. Žáci ve vyučování neměli k dispozici učebnice ani další učební texty.

Vyučující organizovali výuku metodicky rozdílně, avšak vždy frontálně a téměř bez zastoupení aktivních činností žáků. V úvodní části některých hospitovaných hodin bylo zařazeno jen málo didakticky využitě přečtení aktuálních mediálních zpráv s ojedinělým komentářem žáků. Učitelé převážně využívali vyučovacího času k celohodinovým slovním výkladům nebo prezentacím učiva bez zapojení žáků. Jen v malé části hodin byl zařazen efektivní rozhovor učitele se žáky. Krátká beseda po videoprojekci ve zbytku vyučovacího času nebyla ve svém významu k prevenci zneužívání návykových látek dále zhodnocena. K závěrečnému upevnění nejdůležitějších pojmů, shrnutí a utřídění získaných poznatků byli žáci vedeni zcela vyjíměčně.

Motivace se v úvodu výuky omezovala na sdělení tématu učiva. Motivující názorné obrazové příklady, ukázky a stimulující úkoly pro žáky v průběhu výuky chyběly, s výjimkou projekce filmu o drogové závislosti u mladistvých a využití internetových zdrojů informací.

Vztahy učitelů k žákům vytvářely příznivé pracovní klima. Žáci akceptovali stanovená pravidla školy, pracovali podle pokynů vyučujících, chovali se slušně a vzájemně se respektovali. Jen v části výuky byli vedeni k rozvoji komunikativních dovedností tím, že měli možnost k vyjádření názoru a k rozvinutí diskuze k tématu, a toho využili.

Vzhledem k ukončené klasifikaci za pololetí učitelé v hodinách již neznámkovali žáky. Ústní opakování znalostí učiva z minulých hodin zařazovali krátce v úvodu. Žáci nebyli hodnoceni za své znalosti a dovednosti osvojené v průběhu výuky. Sebehodnocení žáků a vzájemné hodnocení ostatními spolužáky se nevyužívalo.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětech občanská nauka, základy společenských věd a psychologie byly vyhovující.

Matematika, fyzika a informační a komunikační technologie

Vzdělávací cíle si učitelé stanovili v souladu s cíli středního vzdělávání. Vhodně je formulovali jako poznávací činnosti žáků. Méně je zaměřili na rozvíjení jejich sociálních způsobilostí. Cíle svojí náročností respektovaly možnosti žáků. Probírané učivo navazovalo na předcházející témata. V průběhu vyučovacích hodin se dařilo stanovené cíle naplnit.

Výuka sledovaných hodin probíhala v kmenových třídách, které pro výuku matematiky velikostí a vybavením odpovídaly počtu žáků i charakteru prováděných činností. Podnětnost prostředí zvyšovaly umístěné rýsovací pomůcky a v některých třídách aplikace na nástěnkách. Pro předmět fyzika byly svým vybavením méně vhodné. K výuce předmětu informační a komunikační technologie slouží odborná učebna. Její technické vybavení odpovídá požadavkům kladeným na výuku a žáci měli možnost pracovat každý na svém počítači. Podnětnost prostředí zabezpečují předměty a obrazy vztahující se k výuce. Učitelé v průběhu hodin matematiky a informačních a komunikačních technologií efektivně používali zpětný projektor a dataprojektor a v matematice i fyzice další názorné pomůcky a žáci využívali kalkulačky.

Výuka byla vedena frontálně s častým využíváním řízeného rozhovoru či vysvětlováním postupů a prováděním výpočtů se žáky u tabule. V hodinách chybělo častější zařazování diferencované samostatné činnosti s možností individuálně pracovat se žáky. Učitelé průběžně sledovali naplňování stanovených cílů. Někdy však nevěnovali v závěru hodin dostatečnou pozornost shrnutí učiva a nezískali zpětnou vazbu o míře jeho osvojení všemi

žáky. Žáci většinou projevovali o výuku zájem, avšak jejich podrobné vedení při činnostech bylo někdy na úkor rozvoje jejich samostatnosti a dovednosti hledat a objevovat řešení a používat vlastní postupy řešení úkolů. Výuka byla věcně a odborně správná, učitelé dbali na přesné vyjadřování žáků. Tempo výuky bylo přiměřené. Nedostatkem bylo, že vyučující nevytvářeli návyky vhodné relaxace jak v matematice a fyzice, tak i při práci s výpočetní technikou.

Na začátku hodin učitelé jen seznamovali žáky s cíli a průběhem výuky. Výraznější vstupní motivaci neuplatňovali. Během vyučovacích hodin využívali k motivaci mezipředmětové vztahy a poukazovali na praktické aplikace získaných vědomostí. Vhodně využívali práci s chybou. Žáky motivovalo povzbuzování formou pochval. Na aktivitu žáků mělo kladný vliv citlivé a taktické vystupování učitelů.

Průběh hodin charakterizovala klidná pracovní atmosféra. Vztah učitelů a žáků byl založen na vzájemné důvěře, toleranci a dodržování dohodnutých pravidel chování a komunikace. Žáci většinou vhodně reagovali na pokyny a sdělení vyučujících. V komunikaci převažovaly řízené rozhovory učitelů se žáky, kteří měli možnost se vyučujících ptát i vyjádřit svůj názor. Nebyli však cíleně vedeni ke vzájemným diskusím a spolupráci.

Učitelé žáky průběžně hodnotili slovně, kladně oceňovali jejich pokroky. Někdy prováděli i zkoušení spojené s odůvodněnou klasifikací a v závěru některých hodin zhodnocení individuálních výkonů žáků či splnění cílů. V některých hodinách matematiky a fyziky zařazovali sebehodnocení a vzájemné hodnocení žáků.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětech matematika, fyzika a informační a komunikační technologie měly celkově velmi dobrou úroveň.

Odborná složka učebních oborů

Do hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání odborné složky všech učebních oborů byly zařazeny teoretické odborné předměty - motorová vozidla, technologie oprav, opravárenství a diagnostika, výživa, zahradnictví, technologie přípravy pokrmů, základy zemědělské výroby, stolničení a praktické vyučování formou odborného výcviku.

Výuka sledovaných předmětů i odborného výcviku byla realizována v souladu s platnými učebními osnovami. Vyučující vhodně stanovili cíle výuky, ty byly však zaměřeny pouze na získávání teoretických poznatků, výjimečně na rozvoj žákovských kompetencí. Vyučujícím se ne vždy dařilo v úvodu teoretického vyučování cíle jasně stanovit, nahrazovali je sdělením o záměru probrat určité téma. Probírané učivo většinou navazovalo na předcházející, což dokládaly zápisy v denících odborného výcviku, avšak teoretické učivo ne vždy logicky korespondovalo s praktickými činnostmi v odborném výcviku. U sledovaných skupin odborného výcviku vyučující nevhodně zařadili pracovní činnost do výuky (tj. žáky prováděný úklid společných prostor a sociálního zařízení dílen) vzhledem k požadovaným cílům vzdělávání žáků. V úvodu učebních jednotek odborného výcviku byli žáci seznámeni kromě tématu a cílů také s bezpečností práce a obecnými informacemi vztahujícími se k vykonávané činnosti.

Hospitované hodiny teoretických odborných předmětů probíhaly s jednou výjimkou v kmenových učebnách, které byly pro žáky vzhledem k vyučovaným předmětům zcela nepodnětné a jejich estetická úroveň byla malá. Učebnice do většiny teoretických odborných předmětů jsou žákům doporučeny, jen málo žáků si je však pořídilo, a tak nemohly být ve výuce využívány. Vyučující zajišťovali učební texty kopírováním z odborné literatury. Ve výuce používali málo názorných učebních pomůcek. Jen někteří dovedli efektivně využít přinesené učební pomůcky, obrazové ukázky z odborné literatury, vzorky potravin nebo projekce ukázky k lepšímu pochopení a rozšíření učiva.

Dílenská pracoviště školy jsou dobře vybavena vzhledem k vyučovaným učebním oborům a prováděným odborným činnostem, přesto se s některými pracovními činnostmi a zkušebním zařízením mohou žáci setkat jen ve specializovaných dílnách a servisech jiných organizací. S řadou má škola uzavřenou smlouvu o zabezpečení praktických činností žáků.

Sledovaná výuka v *teoretických odborných předmětech* byla vedena odborně a věcně správně, výrazně se však lišila organizace i zvolené metody a formy práce. Vyučující uplatňovali převážně frontální způsob práce a preferovali více pamětné zvládnání učiva. Všechny hodiny byly členěny tak, aby vyučující postupně naplňovali stanovené cíle. V úvodní části hodin s žáky opakovali předcházející učivo, při individuálním ústním zkoušení žáků nebyli ostatní pověřeni úkoly a jen malá část z nich sledovala průběh opakování. Efektivnější způsob využití vyučovacího času představovalo společné opakování učiva s celou třídou. Nové poznatky byly žákům sdělovány formou frontálního výkladu učitelů převážně u tabule, kdy značnou část vyučovací jednotky učitelé věnovali překreslování složitých obrázků na tabuli a diktátu zdouhavého textu k zápisu do sešitů žáků. Tím, že značnou část hodin žáci vyslechnuté učivo zapisovali, přijímali učivo pasivně a jen málo se zapojovali do výuky. Proto i ojedinělé použití pracovních materiálů a vyvozování nových poznatků bylo celkově málo efektivní. Jen jedna vyučující chyby žáků vhodně korigovala a vedla je k hledání vlastních řešení. Tempo výuky odpovídalo náročnosti pobíraného tématu a individuálním schopnostem žáků. Relaxace nebyla do hodin zařazována, přestože zejména v pozdějších hodinách projevovali žáci příznaky únavy. Vyučující nevěnovali pozornost žákům s poruchami učení, ti v některých hodinách nestíhali pracovat s ostatními, což se projevovalo jejich zvýšenou nepozorností a nekázní.

Výuka v *odborném výcviku* měla převážně pracovní charakter a žáci k ní přistupovali s větším zájmem. Učitelé přitom využívali znalostí žáků získaných v teoretických předmětech. Organizace odborného výcviku byla většinou promyšlená vzhledem k času i možnostem jednotlivých žáků. Úkoly byly žákům zadávány srozumitelně, byly přiměřené a splnitelné, učitelé k žákům přistupovali individuálně. Žáci byli vedeni k samostatnému zvládnání základních i složitějších praktických činností a pochopení jejich významu a měli možnost pracovat vlastním tempem. V rámci mezipředmětových vztahů se často u žáků projevovaly elementární teoretické neznalosti a malá schopnost vyvozovat závěry. Zásady bezpečnosti práce byly v průběhu odborného výcviku dodržovány.

Aktivita a zájem žáků o výuku závisely na metodách práce, které byly v hodinách uplatněny. V několika sledovaných hodinách se žáci zapojovali do výuky a přitom uplatňovali své zkušenosti. Tato možnost velmi zvyšovala jejich zájem o učivo. Byly však navštíveny i hodiny, v nichž byla motivace na nízké úrovni.

Žáci většinou dostávali prostor k vyjadřování vlastních názorů a vyučující je vedli k diskusím, této možnosti však využili jen sporadicky. V ostatních hodinách zůstávali žáci pasivní, na dotazy učitelů reagovali jen jednoslovnými odpověďmi. Projevy nevhodného chování některých žáků vyučující taktně řešili. Sledovaná výuka probíhala v klidném prostředí. Pravidla jednání a vzájemné komunikace mezi učiteli a žáky byla dodržována. Komunikační schopnosti žáků nebyly učiteli cíleně rozvíjeny a jejich úroveň byla nízká.

Jen v části sledovaných hodin byli žáci klasifikováni při individuálním ústním zkoušení. Hodnocení znalostí žáků vyučujícími nebylo zdůvodněno, omezilo se pouze na zápis známky. Formální rámec vyučovacích hodin byl jen ojediněle uzavírán upevnováním učiva se shrnutím a celkovým zhodnocením práce celé třídy. Jen výjimečně byl oceněn pokrok pochvalou a zhodnocena provedená činnost některých úspěšných jednotlivců. K sebehodnocení nebo vzájemnému hodnocení nebyli žáci vyzýváni.

Průběh a výsledky vzdělávání v rámci odborné složky teoretického i praktického vyučování byly celkově dobré.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Pravidelné zjišťování výsledků vzdělávání probíhá formou písemných prací zejména v předmětech český jazyk a matematika. Analýza výsledků těchto prací má v obou předmětech rozdílnou úroveň. Vyučující v matematice zohledňuje žáky s poruchami učení, hodnocení prací je přehledné a vypovídá o úrovni vzdělávání u jednotlivých žáků. Žáci maturitních ročníků každoročně absolvují též komerční testy. Nástrojem pro zjišťování výsledků vzdělávání jsou také soutěže, kterých se účastní žáci různých škol s obdobným zaměřením učebních a studijních oborů. Výsledky žákovských prací jsou též prezentovány na výstavách pořádaných pro veřejnost.

Celkové hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání

Průběh a výsledky vzdělávání byly ve sledovaných předmětech na dobré úrovni.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Součástí inspekční činnosti byla tematicky zaměřená inspekce „Vzdělávání cizinců v základních a středních školách v České republice“. Zjištění z této tematicky zaměřené inspekce budou zveřejněna ve Výroční zprávě České školní inspekce o školním roce 2004/2005.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. *Rozhodnutí Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (dále jen MŠMT) o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení č. j. 32491/2002-21 ze dne 10. ledna 2003 s účinností od 1. září 2003*
2. *Zřizovací listina příspěvkové organizace Jihomoravského kraje č. j. 24/1 ze dne 20. prosince 2001*
3. *Příloha č. 1 Zřizovací listiny č. j. 24/1 – Jmenovitý seznam budov a staveb ke dni 30. září 2001*
4. *Dodatek č. 1 ke Zřizovací listině č. j. 24/1 ze dne 20. prosince 2001, č. j. 41/259*
5. *Dodatek č. 2 ke Zřizovací listině č. j. 24/1, č. j. 27/1*
6. *Dodatek č. 4 ke Zřizovací listině č. j. 24/1, č. j. 122/237*
7. *Školní řád projednaný na pedagogické radě dne 22. dubna 2003 a platný od tohoto dne*
8. *Školní řád projednaný na pedagogické radě dne 10. února 2005 a platný od tohoto dne*
9. *Doplňek školního řádu ze dne 25. února 2004 a projednaný na pedagogické radě školy dne 20. dubna 2004*
10. *Organizační řád ze dne 1. ledna 2002*
11. *Schéma vedení SOUz a U Tišnov ze dne 1. září 2004*
12. *Pracovní řád vydaný ředitelem pro zaměstnance školy ze dne 27. dubna 2001*
13. *Zásady hodnocení a klasifikace na SOU vnitřní předpis školy ze dne 9. února 2005*
14. *Pokyny a směrnice pro zaměstnance školy vydané ředitelem a platné v době inspekce*
15. *Plán práce na školní rok 2004/2005 materiál vydaný ředitelem ke dni 1. září 2004 obsahující dílčí dokumenty a plány organizace školního roku, plán práce pedagogické rady, harmonogram výuky v týdnu, zajištění výuky učitelů a třídnictví, hospitační a kontrolní činnost ředitele, hospitační činnost zástupce ředitele, plán kontrolní činnosti*

vrchního mistra odborné výchovy, rozdělení úvazků učitelů a mistrů odborné výchovy, rozvrhy hodin a zvonění, plány práce předmětových komisí, plány třídních učitelů, plány školních exkurzí, plány a rozpisy organizace odborného výcviku a některých specializovaných témat, rozpracované učební osnovy odborného výcviku podle učebních oborů

16. *Úvazky učitelů a mistrů odborné výchovy ve školním roce 2004/2005* ze dne 30. srpna 2004
17. *Přehled o přidělení tříd, kabinetů a sbírek* ze dne 7. září 2004
18. *Pověření* platné pro zástupce ředitele školy a vydané ředitelem školy dne 4. září 2000
19. *Potvrzení ředitele školy ve funkci* vydané hejtmánem Jihomoravského kraje dne 21. prosince 2001 pod č. j. KH/1956/01
20. *Seznamy žáků školy* platné pro školní rok 2004/2005
21. *Třídní knihy tříd 1.A, 1.B, 1.F, 1.G, 2.A, 2.B, 2.F, 3.A, 3.B* platné pro školní rok 2004/2005
22. *Katalogy tříd 1.A, 1.B, 1.F, 1.G, 2.A, 2.B, 2.F, 3.A, 3.B a katalogové listy žáků školy* platné pro školní rok 2004/2005
23. *Přijímací řízení pro školní rok 2004/2005 k 30. 9. 2004* přehled přijatých žáků podle učebních oborů na školní rok 2004/2005
24. *Rozvrh hodin podle tříd* platný ve školním roce 2004/2005 na II. pololetí ze dne 1. února 2005
25. *Rozvrh hodin* rozpis zvonění platný od 3. ledna 2005
26. *Učební plány školy* zpracované ředitelem pro obory 64-41-L/521 Podnikání v oborech obchodu a služeb, 23-68-H/001 Automechanik, 41-55-H/003 Opravář zemědělských strojů a 69-53-H/003 Provoz služeb platné v době inspekce
27. *Učební dokumenty* – učební plány a učební osnovy předmětů schválené MŠMT: pro studijní obor 64-41-L/521 Podnikání v oborech obchodu a služeb dne 25. května 1993 pod č. j. 17277/93-23 s platností od 1. září 1993 počínaje 1. ročníkem, pro učební obor 23-68-H/001 Automechanik ze dne 6. února 1998 č. j. 12399/98-23 s platností od 1. září 1998 počínaje 1. ročníkem, učební obor 41-55-H/003 Opravář zemědělských strojů vydaný Ministerstvem hospodářství dne 6. srpna 1993 pod č. j. 714054/93-74 s platností od 1. září 1993 počínaje 1. ročníkem a plán učebního oboru 69-53-H/003 Provoz služeb vydaný Ministerstvem hospodářství dne 23. května 1995 pod č. j. 805719/95-74 s platností od 1. září 1995 počínaje 1. ročníkem
28. *Pracovní náplně zaměstnanců školy* zástupce ředitele, učitelů a mistrů odborné výchovy platné v době inspekce
29. *Zápisy z jednání pedagogické rady* ve školním roce 2004/2005
30. *Plány učiva* učitelů pro hospitované předměty občanská nauka, základy společenských věd, psychologie, matematika, fyzika, informační a komunikační technologie, motorová vozidla, technologie oprav, opravárenství a diagnostika a odborný výcvik, výživa, zahradnictví, technologie přípravy pokrmů, základy zemědělské výroby a stolničení platné pro školní rok 2004/2005
31. *Smlouva o spolupráci při zabezpečení praktického vyučování* - Karlova pekárna, s.r.o. Židlochovice; ČSAD s.r.o. Tišnov; Mertastav Předklášteří; Ekonomsped, s.r.o.; M. Trojánek – pneuservis, Tišnov
32. *Deníky odborného výcviku* tříd 1. A, 2. A, 3. A - obor 41-55-H/003; 1. B, 2. B, 3. B - obor 23-68-H/001 ve školním roce 2004/2005

33. *Směrnice pro poskytování osobních ochranných pracovních pomůcek a poskytování paušálů na údržbu pracovních oděvů platná pro školní rok 2004/2005*
34. *Personální dokumentace* vedená ve školním roce 2004/2005 včetně kopií dokladů o nejvyšším dosaženém vzdělání pedagogických pracovníků školy vyučujících hospitované předměty s osobními čísly 68-8 Uč, 97-8 Uč, 99-8 Uč, 95-8 Uč, 59-1, 90-2, 34-6 Uč OV, 54-8 Uč, 83-6 Uč OV, 61-8 Uč, 75-6 Uč. OV, 44-6 Uč OV a 32-6 Uč OV
35. *Seznam integrovaných žáků školy ve školním roce 2004/2005*
36. *Osobní dokumentace žáků s postižením* kopie materiálů vydané odbornými pracovišti s různými daty vystavení (z let 1998 – 2003)
37. *Plán práce výchovného poradce* na školní rok 2004/2005
38. *Plány práce předmětových komisí* pro školní rok 2004/2005
39. *Minimální protidrogový program* plán prevence sociálně-patologických jevů ve škole ze dne 9. září 2004
40. *Postup školy při zjištění zneužívání návykových látek či jejich přechovávání* ze dne 19. listopadu 2002
41. *Kriteria pro stanovení příplatků za vedení třídnictví, zvláštních příplatků pro mistry odborného výcviku a příplatky za vedení pro vedoucí pracovníky* (měsíční sazba), ze dne 31. 3. 2004
42. *Zápis o nedostacích zjištěných v dokumentaci třídních učitelů* na konci prvního pololetí škol. roku 2004/2005
43. *Zápis o kontrole třídních knih* ze dne 29. listopadu 2004
44. *Hospitační záznamy ředitele školy, zástupce ředitele a vrchního mistra odborného výcviku* ve školním roce 2004/2005
45. *Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2003/2004* bez uvedení data zpracování
46. *Výroční zpráva SOUz a U , Tišnov, ze dne 21. února 2005*
47. *Doklad o povolení trvalého pobytu na území České republiky třech žáků, cizinců, navštěvujících v době inspekce školu*
48. *Řády odborných učeben* platné ve školním roce 2004/2005
49. *Inventarizace majetku k 31. prosinci 2004*
50. *Inspekční zpráva České školní inspekce č. j. 122-062/98-05030* ze dne 6. dubna 1998

ZÁVĚR

Personální zajištění výuky se odpovídajícím způsobem promítá v realizaci učebních a studijních oborů a v hodnocení hospitovaných předmětů. Další vzdělávání pedagogických pracovníků vychází z jejich zájmů, ale neobsahuje vzdělávací akce zaměřené na uplatňování nových a moderních vyučovacích metod. Při vedení zaměstnanců je sice upřednostňována týmová spolupráce, avšak předmětové komise nevěnují dostatečnou pozornost didaktické stránce vzdělávání a především moderním metodám výuky. Kontrolní systém zahrnuje všechny oblasti činnosti školy, avšak malá důslednost je v kontrole dokumentace a ve vyhodnocování hospitačních zjištění vzhledem k novým a moderním metodám práce a vzhledem k cílům výuky některých předmětů. Uvedené skutečnosti se také odrazily v hodnocení průběhu vzdělávání ve většině sledovaných předmětů a mají také dopad na rozvoj osobnosti žáků.

Materiálně-technické podmínky umožňují realizovat studijní a učební obory středního odborného učiliště a pro vzdělávání a výchovu vytvářejí průměrné pedagogické prostředí. Areál školy zahrnuje dostatečné množství kmenových i odborných učeben. Úroveň těchto prostor je vzhledem k rozvoji osobnosti žáků průměrná jak z hlediska prostorového, tak i technického vybavení a zázemí. Množství a sortiment názorných učebních pomůcek pro sledované předměty je na průměrné úrovni. Efektivnímu využívání materiálního zázemí školy není věnována dostatečná pozornost ze strany vedení školy i předmětových komisí.

Učební plány rozpracované na podmínky školy respektovaly u všech realizovaných oborů požadavky platných centrálně vydaných učebních dokumentů. Výuka ve všech sledovaných předmětech vycházela z platných učebních osnov. Poradenské služby přispívají ke zdárnému výchovně-vzdělávacímu působení školy na rozvoj osobnosti žáků.

Průběh vzdělávání směřoval k naplňování zvolených studijních a učebních oborů. Ve větší části sledované výuky převažoval verbální projev vyučujících s malým aktivním zapojením žáků do vzdělávacího procesu, monotónnost činností a především diktování zápisů do sešitů žáků, které snižovaly celkovou efektivitu výuky. Vyučující neuplatňovali takové formy a metody, které by zapojily žáky do procesu učení a napomáhaly rozvoji jejich klíčových kompetencí - týmová práce, rozvíjení komunikativních dovedností, řešení problémových úloh a uplatnění vlastního hodnocení a sebehodnocení. Cíle středního vzdělávání byly ve sledované výuce naplňovány jen částečně.

Od minulé inspekce v březnu 1998 nedošlo k zásadním změnám.

Hodnotící stupnice:

vynikající	velmi dobrý	dobrá (průměrný)	vyhovující	nevyhovující
------------	-------------	------------------	------------	--------------

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Inspekční tým	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	PhDr. Renáta Ševčíková	Renáta Ševčíková.v.r.
Člen týmu	Ing. Lubomír Hložek	Lubomír Hložek.v.r.
Člen týmu	Mgr. Vojmír Křupka	Vojmír Křupka.v.r.
Člen týmu	PhDr. Hana Štrajtová	Hana Štrajtová.v.r.

V Brně dne 18. března 2005.

Razítko

Dle § 174 odst. 13 zákona č. 561/2004, o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školského zákona), může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím převzetí na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Jihomoravský inspektorát, Křížová 22, 603 00 Brno. Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem ČŠI k jejich obsahu zasílá ČŠI zřizovateli a školské radě, inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná.

V souladu s ustanovením § 175 odst. 4 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školského zákona), Vás žádám o přijetí opatření k odstranění nedostatků zjištěných při inspekční činnosti ve lhůtě do 14 dnů po převzetí inspekční zprávy.

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: .18. března 2005..

Razítko

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Ing. František Holánek – ředitel školy

. František Holánek.v.r.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel: JM KÚ Brno, Žerotínovo nám. 3/5, 601 82 Brno	2005-05-11	12-1008/05/108-986

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
4. dubna 2005	12 - 1041/05-11136	Připomínky byly podány.